

Annahuis

jaarverslag 2016

Openingstijden

Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag
Vrijdag

van 09.30u tot 12.00u (zonder afspraak), van 13.30u tot 16.00u (op afspraak)
gesloten

Inloepochtenden Annahuis

Maandag, dinsdag- en donderdagmorgen

van 09.30u tot 12.00u

Straatraad

Woensdag

van 09.30u tot 10.30u, aansluitend de werkgroep 'ervaring met verslaving'

Atelier

Donderdag

van 13.30u tot 15.30u

Annakeuken

Maandag

om 12.00u, warme maaltijd voor € 2,50

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	3
1. <i>Wie zijn we?</i>	5
2. <i>Wat gebeurt er bij ons?</i>	11
3. <i>Hoe ziet ons netwerk eruit?</i>	23
4. <i>Wat zijn onze plannen voor 2017?</i>	29
5. <i>Hoe worden we gefinancierd?</i>	33

Inleiding

2016 was voor het Annahuis een jaar van beweging, verdieping en vernieuwing. Niet zozeer rondom specifieke groepen nieuwe bezoekers, zoals we eind 2015 hadden verwacht. Het asielzoekerscentrum dat op dat moment zou gaan verhuizen naar het belastingkantoor, sloot in plaats daarvan haar deuren. Ook zagen we na de economische crisis geen toename van 'nieuwe armen'. De vaste groep bezoekers bleef in 2016 stabiel. En regelmatig zagen we mensen die korte of langere tijd uit beeld waren, terugkeren naar het Annahuis.

Het uitblijven van de toestroom aan nieuwe groepen bezoekers gaf ruimte voor aandacht en ontwikkeling op andere vlakken. We konden ons richten op een onontkoombare ontwikkeling die veel tijd van de beroepskrachten vraagt. We werken namelijk steeds vaker met de bezoekers zelf en hun specifieke ervaringskennis. Gezamenlijk creëren we zo de voorwaarden om iemands kwaliteiten en talenten te ontwikkelen. Moeilijke momenten uit iemands verleden die vaak als ballast voelen en toekomstmogelijkheden beperken, kunnen door verwerking en reflectie juist tot kracht uitgroeien. Het is heel mooi als iemand die zich geen deel van de samenleving meer voelde, zichzelf weer als een krachtig persoon gaat zien, eigenwaarde terugvindt en zich met zelfvertrouwen presenteert. Wij willen kleine vormen van zelforganisatie stimuleren, waarbij onze bezoekers zelf de regie over projecten voeren. Dit is naast uitproberen, durven, loslaten, vallen en opstaan ook vooral vertrouwen en geduld hebben. Het gevolg van deze ontwikkeling is dat het

aantal vrijwillige medewerkers met ervaringskennis op het gebied van bijvoorbeeld psychiatrie, verslaving en/of dakloosheid, gestaag groeit. Deze vrijwillige medewerkers vragen intensieve aandacht en begeleiding van de beroepskrachten. Het is een boeiend en leerzaam proces om samen op te trekken en van elkaar te leren.

De Straatraad merkt dat de vaste groep daklozen een woning heeft gevonden dankzij het beleid Stedelijk Kompas. De groep die overblijft en naar het Annahuis komt, heeft geen (recht op een) inschrijving of uitkering en vraagt veel en langdurige aandacht en ondersteuning voor complexe situaties. Het zijn daklozen die geen toegang hebben tot opvang omdat zij van buiten Nederland komen, ook al verblijven zij al jaren in Breda. Sommigen hebben geen verblijfsrecht (meer) in Nederland. Het gaat echter ook om mensen uit Breda, die om allerlei redenen niet in de huidige nachtopvang willen verblijven.

1. Wie zijn we?

'Ik kom hier met open handen. Je bent hier samen, zonder voorbehoud. Ik krijg hier een plaats en aandacht. Ik verbreed mijn horizon. Ik wil open blijven staan voor mensen die het niet zo goed hebben als ik. Ik wil gevoelig blijven voor wat er in de wereld gebeurt.'

Foto links: Om de tafel tijdens de Straatraad.

Het Annahuis

Welkom bij het Annahuis: ontmoetingsplek, huiskamer, spreekbuis en beweging. Of, zoals onze bezoekers wel eens zeggen: 'Het Annahuis is gewoon anders.' In het Annahuis kunnen mensen elkaar tijdens de inloop, de Straatraad en het atelier wekelijks of vaker ontmoeten. Ze leren elkaar kennen en vertrouwen. Vaak kiezen ze ervoor zich aan elkaar te verbinden en zich in te zetten voor elkaar en datgene, waarvoor het Annahuis staat. Een bezoeker van het Annahuis omschreef het zo: 'Hier op de inloop ben ik welkom en voel ik me thuis. Ik hoor erbij en word gemist als ik er niet ben.' Onze bezoekers vormen samen een gemeenschap waarin niets moet maar veel mogelijk is. Ieder ontwikkelt eigen kracht en talenten, waardoor menselijke waardigheid gestalte krijgt.

Identiteit

Het Annahuis bestaat sinds oktober 1994. Het is een expertisecentrum op het gebied van wederkerige omgang met mensen in een kwetsbare positie en het opkomen voor hun belangen. Het Annahuis wil tussen deze mensen aanwezig zijn. We bieden daarvoor een plek, een oor, een stem en indien nodig, praktische begeleiding en ondersteuning. Onze identiteit is geworteld in armoedebewegingen (bijvoorbeeld de ATD Vierde Wereld) zoals die vanuit de christelijke traditie zijn ontstaan. Daarnaast vinden we inspiratie in de presentiebenadering zoals die bijvoorbeeld beoefend wordt binnen netwerk DAK, een ondersteunende netwerkorganisatie van inloophuizen, drugs- en straatpastoraat met expertise op het gebied van ontmoeting en zingeving. In de relatie met mensen gaat het bij het Annahuis om wederkerigheid en gelijkwaardigheid. Op deze wijze vormen we in de Bredase samenleving een beweging van onderop.

'De christelijke spiritualiteit komt tot uiting in het vieren van Kerst en Pasen. Maar nog meer in naastenliefde, gemeenschap vormen, welzijn van mensen voor ogen hebben, een houding van elkaar willen verstaan. Er wordt met elkaar gezocht naar betekenis van het leven. Door aanwezigheid en nabijheid kunnen tekenen van hoop worden opgepakt. Als die er niet zijn, dan is er de wil om de ander vast te houden, en om het met elkaar uit te houden.'

Helène, stagiaire levensbeschouwing

Werkwijze

Naast de activiteiten die we bieden, zijn we op een aantal zaken alert. Veel van onze bezoekers hebben te maken met uitsluiting en situaties waar vooroordelen over bestaan. We proberen een ingang te vinden in de reguliere maatschappij zodat rechten voor iedereen toegankelijk zijn en plichten kunnen worden nagekomen. Daarnaast zoeken we samen naar manieren om de negatieve beeldvorming te beïnvloeden. We stimuleren mensen om zelf naar buiten te treden en zichtbaar te worden. Soms krijgen mensen een voorbeeldfunctie, waardoor ze anderen inspireren ook actief te gaan werken aan een eigen waardevolle plaats in de samenleving. En waar mensen zelf niet kunnen spreken, willen wij hen vertegenwoordigen en voor hun belangen opkomen. Opgebouwde kennis, ervaringen en signalen dragen we uit in het maatschappelijk en kerkelijk netwerk en bij bondgenoten in de stad.

Foto: In 2016 namen we afscheid van les van Rij (rechts). Hij is tien jaar vol enthousiasme een betrokken penningmeester geweest.

Bezoekers

We krijgen vaak de vraag: 'Voor wie is het Annahuis nou eigenlijk?' Het antwoord is eenvoudig, bij ons is iedereen welkom. Wel hebben we als Annahuis speciale aandacht voor mensen die in een complexe en kwetsbare positie verkeren wat betreft hun inkomen, huisvesting, (psychische) gezondheid en/of sociale netwerk.

Het Annahuis vormt een gemeenschap waarin mensen gezien en gehoord worden. Dat geeft veel bezoekers het gevoel dat ze onmisbaar zijn. Voor hen is het Annahuis een 'thuis' waar mensen de tijd nemen de ander echt te leren kennen. Men zorgt voor elkaar waardoor een gemeenschappelijk vertrouwen ontstaat. Onze bezoekers zijn soms sociaal of economisch geïsoleerd geraakt en hebben vaak een lange hulpverleningsgeschiedenis achter de rug. Samen proberen we verandering in deze situatie aan te brengen en ervoor te zorgen dat elke bezoeker in onze gemeenschap tot zijn of haar recht komt.

Team

Het Annahuis zou niet kunnen bestaan zonder de vele vrijwillige medewerkers. Zij zetten zich met hart en ziel in voor de bezoekers en het werk van het Annahuis. Er is een vast team van 14 mensen dat wekelijks vrijwillig actief is, training krijgt en samen met de staf het beleid uitzet. Ook zijn er veel mensen die zich incidenteel voor het Annahuis inzetten, bijvoorbeeld voor de Straatraad en haar projecten, ondersteuning van het bestuur, het doen van boodschappen, voor het koken of voorbereiden van een workshop.

Ook het bestuur van onze stichting bestaat uit vrijwillige medewerkers die voor ons onmisbaar zijn: Maaike de Haardt

(voorzitter), Mieke Vossenaar (secretaris) en de leden Huub Vogelaar en Henk Teunissen. Ies van Rij en Jeroen Meijers hebben afscheid genomen. Jacques Schram is aangetreden als penningmeester en Harry Reininga als algemeen lid van het bestuur.

'Intervisie heeft voor mij zeker meerwaarde, omdat ik hoor hoe je verschillend op lastig gedrag kunt reageren. Dat een andere aanpak ook een goed resultaat kan hebben. Bovendien laat de andere vrijwilliger zijn leefwereld zien, waarin de afwegingen die hij maakt, voor mij zichtbaar worden. Ook zie ik hoe anderen intuïtief op lastig gedrag reageren en merk ik dat zij in zo'n situatie ook vaak zoekende zijn. Intervisie zorgt voor respect en een grotere binding met elkaar.'
Jan, vrijwillige medewerker

In 2014 hebben we de voorbereidingen in gang gezet om het vrijwilligerskeurmerk 'Vrijwillige inzet goed geregeld' van de Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk (NOV) te verkrijgen. Hier zijn we in 2015 en 2016 mee verder gegaan. We houden nu standaard voor- en nabesprekingen rondom de inloopochtenden, vieren jubilea van vrijwillige medewerkers en houden jaargesprekken. Het vaste team van vrijwillige medewerkers overlegt maandelijks. Soms gebeurt

dit in de vorm van intervisie, waarbij leden elkaar aan de hand van casussen feedback geven op hun houding in het kader van de presentiebenadering. Vrijwillige medewerkers ervaren deze intervisie als prettig. Het is een mogelijkheid om met collega's verhalen en belevingen te delen en andere perspectieven aange dragen te krijgen. Ook de voor- en nabesprekingen rondom de inloopochtenden blijken waardevol. Vrijwillige medewerkers kunnen aangeven waar wensen of knelpunten liggen. In 2016

hebben teamleden, samen met vrijwillige medewerkers van de gezamenlijke inlopen Breda, een training gevolgd om signalen van huiselijk geweld te herkennen en hiermee om te gaan.

De staf van het Annahuis bestaat uit de betaalde beroepskrachten Dorothé IJsseldijk, pastor-teamleider (30 uur), Sylvia Vrins, stafid begeleiding en ondersteuning (36 uur) en Naomi van Berkel, stafid begeleiding en ondersteuning (25 uur). Helène Kouwenhoven heeft haar stage vanuit de hbo-opleiding Levensbeschouwing (eerste jaar, Fontys, Tilburg) afgerond, Şadiye Babagiray vanuit de opleiding Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (derde jaar, Avans, Breda). Marjolein van der Plas is in de zomer begonnen aan haar stage vanuit de hbo-opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening (derde jaar, Avans, Breda).

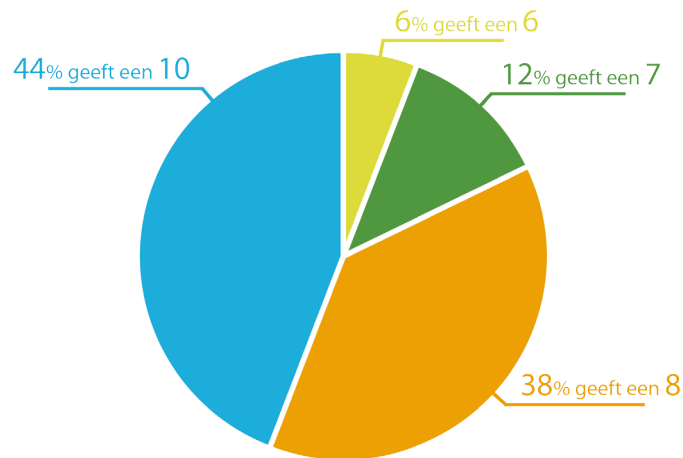
Wat betekent de inloop voor de bezoeker?

In 2016 heeft het Annahuis met de samenwerkende inloopvoorzieningen onder de bezoekers van de inloop een tevredenheidsonderzoek gehouden. Wat betekent het Annahuis voor haar bezoekers? Bezoekers blijken het vooral belangrijk te vinden dat ze bij het Annahuis iets kunnen betekenen voor een ander, dat ze hun verhaal kwijt kunnen, zich door hun bezoek minder eenzaam voelen, dat ze aandacht en respect krijgen en dat ze zichzelf kunnen zijn. Bezoekers zien het Annahuis als een lichtpunt in de duisternis en ervaren hier een 'familiegevoel'.

De grafiek laat zien hoe tevreden bezoekers over het Annahuis zijn. Wat opvalt is dat het Annahuis, op een schaal van 1 tot 10, een zeer hoge waardering krijgt.

Annahuis 2016

17 nov. 2016 start Annakeuken

waardering inloop Annahuis

14	3	stafleden worden
vaste	91	uur betaald
vrijwilligers		
veel incidentele vrijwilligers	3	
6		stagiaires
vrijwillige bestuursleden		

Annakeuken zoekt mee-eters & sponsors

samenwerking met alle organisaties in Breda

2016 | € 202.000,- ontvangen

2016 | positief afgesloten

2017 | (klein) begrotingstekort

het Annahuis is gewoon anders

gem. p.w. 12 atelierdeelnemers

30 gasten bij Kerstdiner

gem. p.w. 15 (ex)dak- en thuislozen in straatraad

gem. p.w. 58 (niet per se unieke) bezoekers inloopochtenden

multiproblematiek bij bezoekers
veelal huisvesting
& verblijfsrecht
& psychische klachten
& verslaving
& schulden

+/- 120 mensen begeleid & ondersteund van enkele gesprekken tot maandenlange intensieve begeleiding

45 hiervan waren nieuw

22 straattours (Breda gezien vanuit mensen op straat)

Annahuis is vangnet

straatrakker zoekt dierenliefhebbers

2. Wat gebeurt er bij ons?

Vanaf het eerste welkom maken bezoekers in de huiselijke en respectvolle sfeer van het Annahuis kennis met elkaar. Ze blazen stoom af, kunnen hun ei kwijt, bevragen en bemoedigen elkaar en leren van elkaar. Elke week worden voor en door hen verschillende activiteiten aangeboden.

Foto links: Op witte donderdag genieten we van het eten en elkaars gezelschap.

Inloopochtenden

Maandag-, dinsdag- en donderdagmorgen kan iedereen tussen 9.30 uur en 12.00 uur binnenlopen. Verspreid over de drie ochtenden komen er gemiddeld 58 bezoekers per week. De vaste kern bestaat uit ongeveer 45 mensen die wekelijks één of meerdere keren komen. Anderen komen incidenteel. Gastheren en gastvrouwen verwelkomen bezoekers aan de deur, verzorgen de koffie en thee en bieden naast een luisterend oor ook persoonlijke aandacht.

In 2016 zijn wij gaan experimenteren met een nieuwe werkwijze die meer aansluit bij de sfeer binnen het Annahuis. Bezoekers geven aan dat zij het Annahuis vaak als ‘thuis of tweede thuis’ ervaren. Vanuit deze gedachte willen wij bezoekers meer verantwoordelijk maken en ruimte geven in hun ‘huis’. Bezoekers ondersteunen nu de gastheren en -vrouwen, door te helpen met koffie inschenken en de voordeur voor anderen open te doen. Hierdoor is een nog opener en huiselijker sfeer ontstaan.

Begeleiding en ondersteuning

Op werkdagen zijn beroepskrachten en een vrijwillig medewerker verblijfsrecht beschikbaar om bezoekers te ontvangen en, indien gewenst, individueel te begeleiden en te ondersteunen. In 2016 hebben we ongeveer 120 mensen begeleid en ondersteund, waarvan er 45 nieuw waren in het Annahuis. Als een hulpvraag concreet genoeg is, wordt toegeleid en/of verwezen naar hulpverlenende instanties. We zoeken samenwerking met alle organisaties die in Breda opereren. Als een hulpvraag minder concreet of meer ingewikkeld is, bijvoorbeeld door meervoudige problematiek of bureaucratische moeilijkheden, volgen we mensen intensief en steunen hen in hun gang langs

loketten en instanties. Het Annahuis vormt zo een vangnet voor mensen die anders uit beeld zouden verdwijnen.

Leerlingen van het Onze Lieve Vrouweyceum hebben in 2016 in het kader van het vak Informatica, een nieuw registratieprogramma voor het Annahuis ontwikkeld. Doordat we hiermee kunnen bijhouden tegen welke soorten problematiek onze bezoekers aanlopen, kunnen we nog beter uitvoering geven aan onze signaleringsfunctie. Wat na een paar maanden gebruik van het programma al opvalt, is dat er bij vrijwel alle ondersteuningsvragen sprake is van multiproblematiek. Vragen over huisvesting komen het meest voor en die gaan vaak samen met vragen over verblijfsrecht, psychische klachten, verslaving en/of schulden.

Vragen omtrent verblijfsrecht

Mensen die geen verblijfsvergunning krijgen, zijn niet helemaal rechteloos. Wel is het vaak moeilijk voor hen om de juiste weg te bewandelen. Ook mensen die wel een verblijfsvergunning krijgen, lopen soms tegen vragen en beperkingen aan. Bij problemen met verblijfsrecht is de juiste hulp lastig te krijgen. Voor de voorbereiding van een verblijfsprocedure is praktisch geen gesubsidieerde rechtsbijstand beschikbaar. Vluchtelingenwerk

'Tijdens de inloopochtenden heb ik gezien en gehoord dat bezoekers blij zijn elkaar te hebben, elkaar hier te ontmoeten. Het is een plek om te delen, mensen die in hetzelfde schuitje zitten te ontmoeten. Mensen zien elkaar, geven elkaar aandacht, bemoedigen elkaar en proberen elkaar tot steun te zijn. Een zinvolle plek!'
Helène, stagiaire

biedt voornamelijk hulp aan (ex)asielzoekers en het Juridisch Loket heeft slechts een adviserende rol. De betrokkenen kloppen dus voor hulp en advies vaak bij het Annahuis aan. Elke woensdag is hiervoor een vrijwillige medewerker verblijfsrecht aanwezig. De beroepskrachten kregen het afgelopen jaar van haar een training. Zij kunnen nu ook ondersteuning bieden bij minder complexe vragen over verblijfsrecht.

Enkele voorbeelden van hulpvragen rondom verblijfsrecht:

- Als iemand dakloos is geworden kan dit gevolgen hebben voor iemands verblijfsrecht. Een inschrijving in de BRP (Basisregistratie Personen) is namelijk een voorwaarde voor de toekenning van (de verlenging van) een verblijfsvergunning.
- Als iemand geen verblijfsrecht heeft, is er vaak wel recht op medische zorg. Dit is echter meestal niet bekend bij de betrokkene en bij zorgverleners. Het Annahuis kan helpen de medische zorg te realiseren.
- De papieren die moeten worden ingevuld voor het aanvragen van (een verlenging van) een vergunning zijn vaak erg ingewikkeld. Bovendien is het vaak lastig de juiste papieren te kiezen. Daarnaast zijn de wegen voor het regelen van de door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) gevraagde bewijzen niet altijd even toegankelijk voor iedereen.
- Huiselijk geweld en/of een scheiding betekent voor iemand in het bezit van een afhankelijke vergunning (van bijvoorbeeld verblijf bij partner), dat zijn of haar vergunning ingetrokken kan worden. Er kan dan soms wel een zelfstandige vergunning worden aangevraagd.
- Het aanvragen of verlengen van een verblijfsvergunning

Foto rechts: Inspiratie opdoen voor ons eigen wandkleed.

kost vaak veel geld, tot soms 1.000 euro! Sommige vergunningen kosten jaarlijks bijna 400 euro. En het kwijtraken kost ruim 230 euro.

- Heel soms kan het Annahuis helpen bij het zoeken naar opvang voor mensen zonder verblijfsrecht. Enig perspectief met betrekking tot een verblijfsvergunning is hiervoor wel nodig.

Atelier

Op donderdagmiddag biedt het atelier plaats aan mensen die creatief aan de slag willen. Onder begeleiding van kunstenaar Emanuela Slanzi wordt er gewerkt met verschillende materialen afhankelijk van de wensen en ideeën van de bezoekers. Ze krijgen inzicht in hun eigen talent en plezier in hun eigen kunnen, waardoor hun zelfvertrouwen groeit. Daarnaast biedt het atelier de mensen een veilige en vertrouwde omgeving waarin ze elkaar steunen en stimuleren. Het kan soms makkelijker zijn

om problemen te delen als je samen een kunstwerk maakt, en elkaar niet in de ogen hoeft te kijken.

In 2016 hebben we met het atelier een tentoonstelling bezocht in het Mondiaal Centrum Breda over arpilleras. Dit zijn wandkleden die belangrijke momenten verbeelden uit het leven van de makers. Zo wordt aandacht gevraagd voor bepaalde gebeurtenissen en kunnen deze emotioneel verwerkt worden. Naar aanleiding van het bezoek zijn we met het atelier begonnen aan een eigen wandkleed, waarin de bezoekers hun eigen geschiedenis en identiteit kunnen verwerken.

Straatraad

Elke woensdagochtend komt de Straatraad bij elkaar in het Annahuis. Gemiddeld zitten er dan 15 (ex)dak- en thuislozen, belangstellenden en betrokkenen om de tafel om de problemen van de straat te bespreken. Hierbij wordt altijd gekeken naar: Wat kan anders? Hoe kan het beter? Wie moet daar van af weten? Als er vragen zijn, worden vertegenwoordigers van organisaties uitgenodigd om uitleg te geven of mee te denken. Ook lief en leed wordt gedeeld. Er is nauw contact met leden die tijdelijk in de gevangenis zitten of ergens intern in behandeling zijn.

6 januari 2016 in BN DeStem: Wethouder Patrick van Lunteren over de Straatraad: 'Dit is een fantastische plek om gelijkgestemden te vinden. Er is veel liefde, veel gelijkheid: men kan hier ontsnappen aan de hardheid van de straat. Zo iets moet kunnen groeien zonder onze bemoeienis. We luisteren naar waar zij tegenaan lopen. We proberen regels te versoepelen, daarbij moeten we ook rekening houden met andere gemeenten en de landelijke politiek.'

Een belangrijk doel van de Straatraad is het doorbreken van de negatieve beeldvorming rond dak- en thuislozen. Bezoekers en organisaties van binnen en buiten de regio lezen met veel belangstelling de verslagen die elke week gepubliceerd worden op www.straatkrantbreda.nl. Het afgelopen jaar mochten we weer veel gasten aan tafel verwelkomen, waaronder verschillende mensen van de Gemeente Breda, de SMO en de GGD en wethouder Patrick van Lunteren. Ook diverse studentengroepen sloten zich dit jaar voor een korte periode bij de Straatraad aan om inspiratie te krijgen voor hun projecten. Deze initiatieven werden volop ondersteund omdat de Straatraad graag kennis over armoede en uitsluiting overdraagt.

Enkele bezoekers van het Annahuis en de Straatraad lieten zich, op initiatief van Klaas Burger van de Academie voor Beeldvorming, portretteren door fotograaf Mike Harris. De foto's waren bedoeld voor een buitensexpositie van BredaPhoto, het internationale fotofestival dat elke twee jaar in Breda gehouden wordt. Rondom deze expositie hielden enkele gidsen een straattour en was er een uitwisselingsgesprek in aanwezigheid van wethouder Marianne de Bie.

Een oorspronkelijk vanuit de Straatraad aangemoedigd plan om ervaringsdeskundigen in te zetten bij Centraal Onthaal, het toegangskloket van de Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO) en de gemeente Breda voor opvang en begeleiding van (dreigend) dak- en thuislozen, is in 2016 uitgebreid. Het doel is nu om een pool van ervaringsdeskundigen te hebben die in de hele hulpverleningsketen ingezet kan worden. Twee betaalde ervaringsdeskundigen starten bij het bemoeizorgteam en het straatteam. Vrijwillige ervaringsdeskundigen die verder opgeleid

worden door de betaalde krachten, zijn op afroep beschikbaar. Bij de opzet van dit project, dat in 2017 van start gaat, hebben vanuit het Annahuis een beroepskracht en een vrijwillige medewerker met ervaringskennis, meegedacht.

Straattour

Onze straatgidsen, allemaal zelf (ex)dak- of thuisloos, liepen in 2016 in totaal 22 Straattours. Ze laten Breda zien vanuit het perspectief van de mensen op straat. Ook delen ze hun persoonlijke verhaal met de deelnemers aan de tour en gaan intensief met hen in gesprek. Hierdoor ontstaat begrip en worden vooroordelen aangepakt. Dit heeft een positieve invloed op de beeldvorming rond dak- en thuislozen. De tour is dit jaar gelopen door het Vitalis College Breda, het Mencia de Mendoza Lyceum Breda, VMBO school de Ronde Breda, het Sint-Oelbert Gymnasium Oosterhout, het College van B&W Breda, Protestantse predikanten, de Protestantse gemeente Ginneken, de Protestantse gemeente Prinsenbeek, Vormelingen uit Oudenbosch, Vormelingen uit Bergen op Zoom, Stichting Nieuwe mensen leren kennen, Stichting KICK, GGD Breda, oud-medewerkers van Philips Breda, vrouwenvereniging Vrouwen van Nu en stagiaires vanuit de Woenselse Poort GGZe. Verder gaven de gidsen voor de tweede keer voor Kerstmis een presentatie aan 150 leerlingen uit 4-havo van het Onze Lieve Vrouwlyceum Breda. De leerlingen zamelden geld in voor het noodfonds van het Annahuis en voor een beamer die de Straatraad kan gebruiken bij presentaties.

Straatrukker

Na de sluiting van hondenopvang Straatrukker in 2015, zijn we op zoek gegaan naar een nieuwe en meer geschikte locatie. Deze vonden we eind 2016 bij de Dierenopvang Breda. Straat-

rakker is bedoeld voor honden van baasjes die tijdelijk niet voor hun dier kunnen zorgen omdat ze een traject voor dak- en thuislozen ingaan, voor een boete gegijzeld worden of opgenomen worden bij bijvoorbeeld GGz Breburg (geestelijke gezondheidszorg voor mensen met psychiatrische problematiek) of Novadic-Kentron (verslavingszorg). Een hond kan dan niet mee en reguliere opvang in een pension is meestal te duur. Tijdens de sluiting van Straatrakker hebben we veel aanvragen gehad van baasjes en hulpverleners. De nood is nog steeds hoog. Helaas blijkt het in praktijk lastig een team samen te stellen van vrijwillige medewerkers die de honden willen uitlaten. Zodra het team er staat, starten we weer met de opvang voor honden van baasjes in nood.

Onze samenwerkingspartner is de ATEA-groep, het leerwerkbedrijf van de gemeente Breda dat uitkeringsgerechtigden begeleidt richting zinvolle dagbesteding, een leerwerkplek of betaalde arbeid. Via de ATEA-groep is het mogelijk vrijwilligerswerk te doen bij Straatrakker in het kader van activering en met behoud van uitkering.

Werkgroep 'ervaring met verslaving'

De Straatraad is in 2016 gestart met het vormen van een werkgroep 'ervaring met verslaving'. De werkgroep wil de beeldvorming rondom verslaving positief beïnvloeden door middel van presentaties en ontmoetingen. Het doel is om bewustwording, gelijkwaardigheid en begrip te creëren waardoor de kloof tussen verslaafden en niet-verslaafden kleiner wordt. Op termijn hopen we op een preventieve werking richting verschillende groepen in de samenleving, die in een bepaalde periode extra kwetsbaar zijn. De leden van de werkgroep kunnen hun verhaal

delen, waardoor zowel een gevoel ontstaat van erkenning voor het eigen bestaan als het gevoel zinvol bezig te zijn.

Workshops

Een aantal vrijwillige medewerkers en bezoekers vindt het fijn om in een veilige en vertrouwde sfeer, thema's die in het Anna-huis leven rondom zingeving, diepgaander met elkaar te verkennen. Zo hebben we in de aanloop naar Pasen met elkaar gesproken over 'Het leven is goed!'. Dit onderwerp was onderverdeeld in vier workshops: 'Hebben is het einde van vermaak', 'Wat kom je hier halen?', 'Wat heb je te delen?' en 'Is het glas halfvol of halfleeg?'. Er ontstonden boeiende gesprekken met creatieve verwerkingen. Elementen hieruit kwamen terug in

'Ik raakte pas na mijn dertigste verslaafd. Ik ging graag uit, en van het een kwam het ander. Al snel gebruikte ik dagelijks heroïne en cocaïne. Alles viel weg. Mijn huis, vrienden, baan, vrouw en kind. Toen ik op een dag wakker werd in een doos besepte ik dat ik nog maar twee dingen kon doen: doodgaan of mezelf aanpakken. Daarmee begon een jarenlange tocht langs klinieken. De laatste keer besloot ik me niet meer alleen te focussen op clean worden, maar op wat ik wilde gaan doen als ik zover was. Ik moest mezelf bezig houden. Inmiddels ben ik vijf maanden clean. Het Annahuis en de Straatraad bleken mijn redding. Hier oordelen mensen niet. Ook niet na een terugval. Als gids bij de Straatraad leid ik mensen rond door de stad, laat ik alle plekken zien die belangrijk zijn voor drugsverslaafden en daklozen. Het is een dimensie die de meeste mensen niet zien. Dit werk houdt me bezig, en ik merk ook dat ik groei. Weer zelfvertrouwen krijg.' Delano (49), vrijwillige medewerker, uit publicatie in uitgave Kansfonds.

het moment van vieren voorafgaand aan de Paasbrunch. Zowel de workshops als de maaltijd werden voorbereid door bezoekers en vrijwillige medewerkers, ondersteund door een stagiaire en een beroepskracht. In de tijd voor Kerstmis verkenden we de mogelijkheden hoe we kunnen 'stoppen... even stil... en kijken naar datgene wat komt' en boden daarvoor mindfulness-oefeningen aan. Voor bezoekers waren de eenvoudige oefeningen nieuw en daardoor ook wat onwennig. Na de Kerstviering werden 30 bezoekers verwend met een heerlijk 3-gangen diner bereid door de kookgroep van onze 'Annakeuken' (zie elders).

Ook stimuleerden we bezoekers en vrijwillige medewerkers om andere workshops te geven. Op initiatief van twee nieuwe vrijwillige medewerkers, leverde dit een serie van drie kookworkshops op. Bezoekers kregen kookles en vervolgens at men samen. Daarnaast hebben bezoekers en vrijwillige medewerkers enthousiast meegedaan aan een eenmalige workshop zelfverdediging, gebaseerd op Thaiboksen en Jiu jitsu. De benodigde sportruimte werd ons gratis aangeboden door de Stichting Kick na het lopen van een straattour met ons. Tijdens de workshop bleek dat meerdere deelnemers affiniteit hadden met vechtsporten of talent hadden hiervoor. Na afloop kwam naar voren dat sporten, naast gezelligheid en het gevoel van veiligheid binnen een groep, mensen positieve energie geeft. Het beoefenen van een zelfverdedigingssport blijkt een goede

manier om frustraties, die meestal ontstaan door het gevoel niet begrepen of gezien te worden, op een veilige manier kwijt te raken.

Medisch spreekuur

Ook in 2016 was er een medisch spreekuur in het Annahuis. Halverwege het jaar is er zelfs een tweede verpleegkundige bij gekomen: Sanne van Etten. Zij werkt net als Tessa Dijkhuizen bij de GGD West-Brabant, de Gemeentelijke Gezondheidsdienst die zich bezighoudt met de publieke gezondheidszorg en speciale aandacht heeft voor risicogroepen.

De GGD en het Annahuis werken goed samen. Hierdoor is het een stuk makkelijker geworden om voor mensen die amper of geen toegang hadden tot medische zorg, medicijnen of een huisartsenconsult te regelen. Er zijn afspraken gemaakt met de huisartsen in het centrum van Breda die dak- en thuislozen en onverzekerden helpen in samenwerking met de GGD. Deze groepen kunnen nu makkelijker gebruikmaken van de medische basiszorg. Gesprekken met tandartsen zetten we in 2017 voort om ook tandartszorg toegankelijk te maken. Ook mensen die geen toegang hebben tot de opvang, zoals mensen van buiten Breda of uit bijvoorbeeld Polen of andere Europese landen, kunnen gebruikmaken van het medisch spreekuur.

De wijk in

In 2015 begonnen we, na een lange aanloopperiode, met het project 'Annahuis de wijk in'. Dit project ontstond vanuit de bezorgdheid dat de participatiemaatschappij van een groep mensen teveel zou vragen, zeker toen de bestaande wijkvoorzieningen werden opgeheven. Omdat de reguliere hulpverlening meer wijkgericht is gaan werken, konden we het pro-

'Als ik hier creatief bezig ben, ontvang ik gezelligheid en raak je met elkaar bevriend.'

ject in zijn oorspronkelijke vorm stopzetten. We richten ons nu op de functie van het Annahuis als ontmoetingsplaats, ook voor de wijk. We blijven aangesloten bij het sociaal café, een wijknetwerk met onder andere maatschappelijk werkers, vrijwillige medewerkers, wijkverpleegkundigen en Wmo-consulenten. Ook willen we onze Annakeuken openstellen voor de buurt. 'Annahuis de wijk in' heeft een belangrijke uitwerking op ons gehad; bij alles wat we doen zijn we ons meer bewust van onze plek en functie in de wijk. Bij projecten zoeken we steeds naar mogelijkheden om de buurt erbij te betrekken. Wij hopen dat deze aanpak in de toekomst leidt tot nieuwe en waardevolle verbindingen tussen het Annahuis en de buurt waarvan zij deel uitmaakt.

Roma

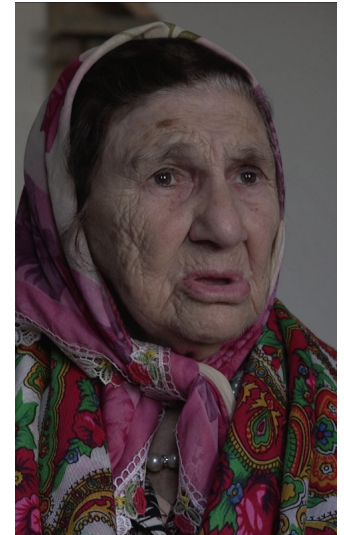
Bijna 15 jaar geleden streek een grote Roma-familie vanuit Joegoslavië via Gilze-Rijen neer op een parkeerterrein in Breda. Vanaf dat moment is het Annahuis al betrokken bij de Roma-gezinnen, waarvan sommige in Breda verblijven en andere noodgedwongen zijn uitgeweken naar andere plaatsen in het land. Deze gezinnen hebben relatief veel complexe problemen. Huisvesting, verblijfsrecht, inkomen, onderwijs en zorg blijken grote aandachtspunten. In april 2016 zijn we met de Roma met een gezamenlijk geschreven project gestart, gefinancierd door het Kansfonds. Het plan is om een zelforganisatie te beginnen, negatieve beeldvorming aan te pakken en een multidisciplinair en regio-overstijgend hulpverleningsnetwerk op te bouwen.

We proberen de Roma zoveel mogelijk zelf de regie te laten voe-

Foto: Filmstill uit de registratie van het interview met 'oma'.
Beeld: Stefany Karghoti / Academie voor Beeldvorming.

ren. In een aantal gezamenlijke bijeenkomsten brainstormden de Roma over hun verlangens en wensen. De mannen willen een stichting oprichten om Roma in Nederland en Bosnië de mogelijkheid te bieden een menswaardig bestaan op te bouwen, zodat ze als volwaardige burgers kunnen integreren en participeren in de samenleving. Het geld hiervoor hopen ze bijeen te krijgen door inzameling en verkoop van kleding en speelgoed. De vrouwen willen een Roma-inloop starten waar Roma elkaar kunnen ontmoeten en waar aandacht is voor de eigen taal en geschiedenis. Hun cultuur aan de (klein)kinderen overdragen is een belangrijk doel. Op de langere termijn willen ze met activiteiten ook naar buiten treden om de negatieve beeldvorming rondom de Roma te doorbreken.

Op 28 september presenteerden de Roma hun plannen voor genodigden op een grote culturele feestmiddag. Diezelfde middag namen we geheel in Romastijl - inclusief een lam aan het spit - afscheid van Klaas Burger als collega. En op zijn beurt gaf Klaas, van de Academie voor Beeldvorming, als projectleider van '(R)oma' het startsein om een lang gekoesterde wens in vervulling te laten gaan: een interview met een overgrootmoeder van de familie waar wij mee optrekken. Een interview dus met 'oma', over

Muhajiri

'Ze noemden ons Muhajiri, overlevers.' In december 2016 interviewde Klaas Burger van de Academie voor Beeldvorming Hajrija Salkanovic - beter bekend als oma Hopic - over haar leven. Opvallend is dat oma en haar familieleden elke tien, vijftien jaar op een andere manier werden geframed door de omringende samenleving: koperslagers in de jaren '30, overlevers in de oorlog, oorlogs-vluchtelingen, hippies en zigeuners tot en met de jaren '70. Daarna kregen ze met de 'regeling Hopic' status in Nederland en gingen in huizen wonen. Maar vanaf de jaren '90 dook met het afschaffen van het minderhedenbeleid opens de term Roma-criminaliteit op. De familie kwam in armoede terecht en werd afhankelijk van hulpverlening. Tussen al deze veranderingen door probeert oma haar familieleden vast te houden. Maar ze stelt zich wel vragen: 'Waar is het fout gegaan? Waarom zijn we in huizen gaan wonen? In een huis ben je alleen, of je bent een gezin. Maar je bent niet meer samen. Je kan niet meer met elkaar delen.' Het interview werd geregistreerd door Stefany Karghoti (camera) en Olivier Nijs (geluid) en vertaald door Beki Galjus.

Foto: Trotse Romavrouwen die zelden nog op deze manier hun cultuur kunnen laten zien.

haar geschiedenis. Hoe is ze met haar kinderen in Nederland terechtgekomen en welke invloed hebben ‘de spelregels’ van de bureaucratische Nederlandse samenleving op haar gezin gehad? De gevolgen zijn nog dagelijks merkbaar. Het gaf een wrang gevoel dat oma ten tijde van de interviews samen met haar jongste zoon dakloos was in Breda.

Zwerfjongeren

In december 2016 meldde de NOS dat het aantal jonge daklozen in Nederland in een jaar tijd met bijna de helft is toegenomen. Al langer krijgt het Annahuis van bezoekers te horen dat het aantal jonge dak- en thuislozen groeit, en dat er geen geschikt hulpaanbod is voor deze groep, die bovendien vaak hulpverleningsmoe is. De GGD kent het probleem en is bekend met een methodiek die veel in India en delen van Afrika wordt toegepast. Mensen in kwetsbare posities vormen daar samen een zelfhulpgroep en voeren zelf en met elkaar de regie. Door de kracht van de groep weten ze hun situatie te verbeteren en zich te ontwikkelen. De GGD, SMO Breda, Surplus Welzijn, WijZijn Traverse Groep, Stichting Red een Kind en het Annahuis besloten samen te werken om deze methodiek naar de Nederlandse context te vertalen en geschikt te maken voor zwerfjongeren. Een expertisegroep, bestaande uit medewerkers van de samenwerkende organisaties en twee ex-zwerfjongeren, is in december op werkbezoek geweest in Rwanda om te leren van de enorme successen die in Afrika met de methodiek worden geboekt. De groep heeft er een week training gevolgd en verschillende zelfhulpgroepen bezocht. Het was enorm inspirerend

‘Ik vind het fijn om ook iets voor iemand te kunnen doen.’

om te zien hoe de leden van de zelfhulpgroepen in Rwanda gegroeid zijn dankzij deelname aan een groep. Bij aankomst bij de

Vrijwillige medewerker **Rick** ging als ex-zwerfjongere mee op werkbezoek naar Rwanda: ‘Ik vond het een aparte ervaring. De derde dag van de reis ben ik met een reisgenoot die ook zwerfjongere is geweest, naar een dorpje gegaan. Daar hebben we twee weeskinderen ontmoet waar wij gelijk een klik mee hadden. Hierdoor werd onze ontmoeting een gesprek in plaats van een interview. De weeskinderen hebben ons laten zien wat ze bereikt hebben met hulp van de zelfhulpgroep en veel ondersteuning van de hele gemeenschap. Daar was ik sowieso van onder de indruk, bij alle zelfhulpgroepen die we bezocht hebben. De hele gemeenschap staat achter een zelfhulpgroep en mensen helpen elkaar ook buiten de groep om. Hierdoor zie je dat iedereen in de gemeenschap baat heeft bij zelfhulpgroepen.’

groep waren de meeste leden nog straatarm, durfden zich nergens over uit te spreken en waren somber over de toekomst. Na enkele jaren deelname aan de groep hebben de meeste leden zich, dankzij een gezamenlijk spaar- en leensysteem, ontworsteld aan de armoede. Ze hebben kennis opgedaan, participeren volop in hun gemeenschap en lobbyen, soms met succes, voor groepsdoelen als een goede zorgverzekering voor iedereen.

Uitspraken als: ‘Voordat ik bij de groep kwam was ik blind, nu heb ik een visie, durf ik te spreken en word ik gerespecteerd door mijn man’ en ‘Toen mijn huis instortte waren de eersten die kwamen helpen de andere leden van de groep, zij zijn mijn familie’, lieten een diepe indruk achter. De expertisegroep gelooft dat deze methodiek ook in Nederland de psychische,

sociale en economische veerkracht van jongeren kan vergroten. Na het werkbezoek is men gelijk begonnen met de vertaling van de methodiek. In 2017 zal het project van start gaan. Eén van onze beroepskrachten en een vrijwillige medewerker van het Annahuis (ex-zwerfjongere) zitten in de expertisegroep. Een andere beroepskracht zit in de stuurgroep die het project volgt en de noodzakelijke randvoorwaarden garandeert.

Annakeuken

Na de kookworkshops (zie 'workshops') hadden we de smaak te pakken. Al langer werd gevraagd wanneer er weer samen gegeten kon worden. Een bezoeker van het Annahuis, kok van beroep, bood aan om als vrijwillige medewerker te gaan koken. In het najaar troffen we de voorbereidingen. Met de creatie van

naam en logo, een opgeruimde keuken en een opgehaalde collecte van de Protestantse Gemeente Breda en regio als 'startkapitaal', kon de Annakeuken op 17 november van start. Nieuwe vrijwillige medewerkers boden zich als kok en nu is er een vaste kookploeg van drie koks. Hoogtepunt van het jaar was het bijzonder chique kerstdiner, voorbereid met hulp van vier nieuwe mensen die nog nooit in het Annahuis geweest waren. Mensen kunnen zich wekelijks opgeven om te (leren) koken en/of om samen te eten. Voor €2,50 ontvangen zij een heerlijke warme maaltijd van twee gangen. Mensen kunnen ook een uitgestelde maaltijd kopen voor anderen zonder inkomen (zoals EU-burgers zonder werk en zonder recht op uitkering). Zij kunnen en hoeven niet te betalen.

Foto: Op werkbezoek om te leren van Afrikaanse vrouwen.

4. Hoe ziet ons netwerk eruit?

Foto links: Volop belangstelling voor de presentatie van het Roma-project.

Het Sociaal Domein: 'Breda Doet, samen verder! Aan tafel!'

Voorheen kon iedere organisatie uit het Sociaal Domein, dus ook het Annahuis, jaarlijks subsidie aanvragen bij de gemeente via een digitaal invulformulier. Deze werkwijze is veranderd. De Gemeente Breda introduceerde in 2016 'Breda Doet' wat staat voor 'meedoen, samenwerken en innoveren in welzijn, jeugd, werk en zorg'. De opgave is: 'een brede basis van eigen kracht, ontmoeting en het sociale netwerk van de bewoner, zodat vormen van lichte of intensieve ondersteuning beschikbaar zijn en blijven voor hen die het op eigen kracht of met het sociale netwerk (even) niet redden'. Per thema moet iedere organisatie 'aan tafel' om inhoudelijk beleid vorm te geven en samen te werken. Het is de bedoeling om per thematafel te komen tot een gezamenlijk inhoudelijk plan en van daaruit een gezamenlijke aanvraag voor de benodigde subsidie te doen. Het Annahuis neemt op basis van haar verschillende activiteiten en projecten aan meerdere tafels deel.

Stedelijk Kompas wordt thematafel 'Regio Breda vangt op'

Het Annahuis is vanaf 2008 lid van de stuurgroep Stedelijk Kompas (overleg van samenwerkende organisaties over beleid dak- en thuislozen Breda). Door de nieuwe manier van subsidie aanvragen, heeft de gemeente in de zomer verzocht de stuurgroep op te laten gaan in de thematafel 'Regio Breda vangt op'. Alle betrokken partners werken het vastgestelde 'Convenant Vervolgtraject Stedelijk Kompas 2016-2018' inhoudelijk verder uit tot een uitvoeringsplan voor maatschappelijke opvang in 2017 en 2018. Ook zullen deze organisaties met hun gezamenlijke ambities een toekomstgerichte 'ontwikkelagenda' formuleren. Als partner van 'de Samenwerkende Inloopvoorzieningen Breda' en met een aantal andere projecten zoals de Straatraad,

Begeleiding en Ondersteuning en het Atelier, valt het Annahuis nu ook financieel en inhoudelijk onder de thematafel 'Regio Breda vangt op'. Daarnaast valt het Annahuis inhoudelijk en via haar betrokkenheid bij netwerk Marge in Beeld 2, ook financieel, onder de thematafel 'Zorg voor Elkaar'. In praktijk betekent dit dat twee beroepskrachten alle bijeenkomsten van deze twee thematafels hebben bijgewoond.

Deze compleet nieuwe overleg- en financieringsstructuur, inclusief het bijbehorende 'huiswerk', heeft in de zomer veel tijd en energie gekost. Daar stond tegenover dat de gemeente Breda snel de subsidie toekende en deze voor een periode van twee jaar (2017 en 2018) heeft vastgesteld. Het inhoudelijk overleg aan de twee thematafels zal voor het Annahuis vanaf 2017 een blijvende investering zijn in samenwerken, afstemmen en ontwikkelen van beleid met tal van 'oude' en ook nieuwe organisaties.

Marge in Beeld 2

Het Annahuis is voorzitter van netwerk Marge in Beeld 2 (MiB2), een samenwerkingsverband van vrijwilligersorganisaties die strijden tegen armoede en uitsluiting, gestart op 17 oktober 2012 (zie www.margeinbeeld2.nl). MiB2 is onafhankelijk en houdt het armoedebeleid op de agenda van de gemeente Breda. MiB2 heeft een zetel in de Raad voor Schuldhulpverlening. Het jaarverslag 2016 van MiB2 is bij het Annahuis opvraagbaar.

SMO

Naast het overleg aan de thematafel 'Regio Breda vangt op', zijn er korte en goede lijnen naar de verschillende voorzieningen van de Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO). Deze organisatie richt zich op dag- en nachtopvang, (woon)begeleiding, zorg en

activering. Het meest intensief trekken we op met het straatteam van de SMO, dat één of meerdere keren per week het Annahuis binnenloopt. Een aantal bezoekers weet ons te vinden na verwijzing door dit straatteam. Andersom nemen wij vaak contact op met het team bij zorgen over mensen, bijvoorbeeld als iemand vervoer nodig heeft naar het ziekenhuis, rondgeleid wil worden bij de daklozenopvang of begeleiding wil hebben bij het bezoek aan loket Centraal Onthaal. Samen begeleiden we een aantal dak- en thuislozen dat instanties liever mijdt. Straatwerker Hans van de SMO is elke woensdag aanwezig bij de Straatraad.

Loket Centraal Onthaal

Alle opvang en begeleiding aan (dreigend) dak- en thuislozen wordt vanuit het loket Centraal Onthaal georganiseerd. Het loket beslist wie toegelaten wordt tot de maatschappelijke opvang (SMO) en/of welke verdere hulp passend is. Hoewel het Annahuis gevraagd heeft om officiële beschikkingen, is dat nog niet gerealiseerd. Daardoor staan afwijzingen niet op papier en kunnen mensen ook geen formeel bezwaar maken tegen een afwijzing.

Samenwerkende inloopvoorzieningen Breda

De inlopen FAMEUS, GGz Breburg, Clement, Voor Elkaar en het Annahuis komen regelmatig bij elkaar. De samenwerking loont omdat we gezamenlijk een visie en werkwijze ontwikkelen en expertise delen. Iedere inloopvoorziening werkt vanuit de presentiebenadering en zorgt voor een veilige plek waarin wederkerigheid en een vertrouwensrelatie met de bezoeker voorop staan. Er is dit jaar een flyer ontwikkeld en verspreid waarop alle inloopvoorzieningen met hun activiteiten vermeld staan.

Voor vrijwillige medewerkers is er een gezamenlijk uitwisselings- en (waar mogelijk) trainingsprogramma. We hebben een meetinstrument ontwikkeld en de eerste tevredenheidsmeting uitgevoerd. Een uitgebreid verslag, visie en werkwijze zijn opvraagbaar bij het Annahuis.

ATD Vierde Wereld

'All Together in Dignity' (ATD) Vierde Wereld is een internationale organisatie die strijdt tegen extreme armoede en sociale uitsluiting, beide schendingen van de rechten van de mens. Ze doet onderzoek naar de geschiedenis van de allerarmsten en participeert als niet-gouvernementele organisatie (ngo) binnen de Verenigde Naties en de Europese Gemeenschap. Zoals een bezoeker van het Annahuis en trouwe ATD Vierde Wereldganger het vaak samenvat: 'Het is een soort Straatraad, maar dan in het groot.' Voor onderzoek en het verzamelen van thema's en ervaringsverhalen volgt ATD Vierde Wereld de verslagen van de Straatraad en is er contact. In 2017 start de ATD een werkgroep die het verschijnsel 'spookburger' wil onderzoeken en documenteren. Spookburgers zijn mensen die wel in Nederland verblijven maar niet ingeschreven staan in de Basisregistratie Personen (BRP), waardoor zij geen beroep kunnen doen op de meest basale voorzieningen en vaak dieper in problemen raken. Verschillende bezoekers van het Annahuis zijn zelf spookburger geweest. Drie van hen sluiten, samen met een beroepskracht, aan bij de werkgroep om hun ervaringen te delen. Samen willen we tot een voorstel richting de politiek of gemeenten komen om mensen die ongewenst spookburger zijn geworden, uit hun schrijnende situatie te kunnen halen.

Kerken en diaconie

Diaken Henk Zwaan van de Protestantse Gemeente Breda is al jaren een trouwe bezoeker op de inloop en in de Straatraad. Ook buiten het Annahuis toont hij zijn betrokkenheid bij bezoekers, door bijvoorbeeld op bezoek te gaan of hand- en spandiensten te verrichten. Met Kerstmis worden mensen verwend met een attentie. Het Annahuis neemt deel aan het katholiek overleg pastores diaconie. Door herstructurering van de parochies gaat het overleg weer van start als de personele bezetting wat betreft taken Diaconie helder is. Dorothé is voorgegaan in een viering in de Markuskerk met een presentatie van een gids uit de Straatraad.

Ook heeft het Annahuis, in overleg met de Protestantse gemeente Breda en Bisdom Breda, met een gelegenheidscoalitie van onder andere SP en GroenLinks deelgenomen aan de positieve tegenacties op zaterdag 18 juni. De anti-islam beweging Pegida protesteerde op die dag in Breda. Om de aandacht te vestigen op de vluchtelingenproblematiek sloot het Annahuis, op verzoek van het Mondiaal Centrum Breda, aan bij de Vredesmars in de Vredesweek.

Dit jaar overleden twee bezoekers van het Annahuis. Dorothé verzorgde, op verzoek van de partners, de uitvaart.

Werkgroep Bed Bad Brood Begeleiding

De gemeente Breda biedt geen onderdak aan mensen zonder verblijfsrecht. Sommige andere grote steden in Nederland doen dit wel. Dit biedt voor mensen uit Breda echter doorgaans geen oplossing omdat de opvang elders vol zit of omdat mensen zonder regiobinding niet worden opgevangen. De groep mensen in Breda en omgeving die vanwege gebrek aan

verblijfsrecht buiten moet slapen, is weliswaar niet groot, maar individuele situaties zijn vaak uitzichtloos en schrijnend. De zorgen om deze mensen zijn dan ook groot. Stichting Nieuwkomers en Vluchtelingen (SNV) Brabant Centraal, Steunpunt Ongedocumenteerden Breda (STOB), Mondiaal Centrum Breda (MCB) en het Annahuis hebben in 2016 de samenwerking verstevigd om de belangen van deze groep beter te kunnen behartigen. Door een gezamenlijke inventarisatie van problemen en overleg over ontwikkelingen en mogelijkheden, hopen we in 2017 een krachtig signaal af te kunnen geven aan de gemeente Breda en een vorm van Bed, Bad, Brood en Begeleiding lokaal mogelijk te maken.

Wat is het verschil tussen dak- en thuislozen? Bij het Annahuis maken we dit onderscheid als volgt: een dakloze heeft geen adres om te wonen of logeren en vaak letterlijk geen goed dak boven zijn hoofd, hij slaapt op straat, in een tentje of in een auto. Een residentieel dakloze verblijft in een instelling voor maatschappelijke opvang. Een thuisloze kan een groot deel van de tijd bij anderen terecht, bijvoorbeeld op de bank, maar kan zich hier vaak niet inschrijven en moet regelmatig van slaapplek wisselen.

4. Wat zijn onze plannen voor 2017?

Foto links: Een oud ambacht wordt getoond aan de (klein)kinderen.

Welke (nieuwe) mensen zullen ons het komende jaar weten te vinden? En welke initiatieven zullen dit jaar voortvloeien uit de talenten en krachten die de bezoekers van het Annahuis met zich meebrengen?

We hopen dat de ontwikkeling die het afgelopen jaar in gang is gezet, om vanuit eigen kracht tot zelfsturende groepen te groeien, zich in het hele Annahuis doorzet. Het zorgt ervoor dat we al lerend met elkaar op weg zijn, niet wetend waar we uitkomen. Dit vraagt van de beroepskrachten en vrijwillige medewerkers een andere positie en werkwijze. Oude gewoontes moeten we loslaten en soms raken we ons vertrouwde overzicht even kwijt. Een creatieve en open houding leidt tot nieuwe mogelijkheden. We stimuleren bezoekers om zelf met ideeën te komen die uitgewerkt kunnen worden tot activiteiten of projecten binnen of buiten het Annahuis, al of niet in samenwerking met andere organisaties. We merken nu al dat mensen zich graag inzetten, als dit verlichting of erkenning betekent van belangrijke thema's in hun leven.

Enkele vernieuwende projecten die uit onze gemeenschap zijn voortgekomen:

Straatrukker

Wij hopen in 2017 snel te kunnen starten met Straatrukker bij de Dierenopvang Breda. Of en wanneer dit gaat lukken, hangt af van de snelheid waarmee we een nieuw team van vrijwillige medewerkers weten op te bouwen. Ben jij een hondenuitdager en draag je Straatrukker een warm hart toe? We verwelkomen je graag in ons team!

Annakeuken

De Annakeuken begon in november 2016 met één kok en vijf gasten. In januari 2017 hebben we drie zelfstandig werkende koks en twaalf gasten. Langzaam maar gestaag groeit het aantal gasten. Het komende jaar willen we nieuwe (groepen) mensen in de stad en de buurt uitnodigen, te beginnen met de twee wijken rondom het Annahuis. Ook sponsoring van de ingrediënten voor de maaltijden staat op de agenda.

Werkgroep ervaring met verslaving

De werkgroep 'ervaring met verslaving' is in 2016 begonnen met samenkomen, brainstormen over materiaal en het creëren van meer stabiliteit binnen de groep. In 2017 willen wij de groep vergroten, het project uitbreiden en starten met het geven van presentaties en het ontmoeten van anderen die hierin geïnteresseerd zijn.

Zwerfjongeren

In de eerste helft van 2017 zal de expertisegroep verdergaan met het vertalen van de methodiek van zelfhulpgroepen van de Rwandese naar de Nederlandse context. De betrokken organisaties zullen alvast jongeren gaan enthousiasmeren voor het project. Het plan is om aan het eind van de zomer met twee pilotgroepen van ongeveer twaalf zwerfjongeren te starten, één in Bergen op Zoom/Rosendaal en één in Breda. Deze groepen zullen ondersteund worden door een ex-zwerfjongere en een beroepskracht van één van de betrokken organisaties. De overige leden van de expertisegroep en de stuurgroep zijn op de achtergrond aanwezig.

Linker foto: Onze trotse kok.

Rechter foto: 'Het lijkt wel alsof we in een restaurant eten!'.

5. Hoe worden we gefinancierd?

Foto links: Concentratie volop in ons atelier op donderdagmiddag.

In het jaarverslag over 2015 stond een tekort op de begroting voor 2016 vermeld. Uit de cijfers over 2016 blijkt dat de totale ontvangsten ruim € 202.000,- waren. Daar zijn we blij mee want dit betekent dat de exploitatierekening over 2016 waarschijnlijk met een positief saldo kan worden afgesloten. Voor 2017 laat de goedgekeurde begroting een klein tekort zien.

De financiële middelen vinden om de continuïteit van het Annahuis te kunnen waarborgen, is elk jaar weer een grote opgave voor het bestuur. Daarom is het goed te weten dat de gemeente Breda voor zowel 2017 als voor 2018 subsidie heeft toegekend. Het bestuur en de medewerkers zijn de gemeente daar zeer erkentelijk voor.

In het kader van verdergaande professionalisering is in 2016 een nieuw computersysteem in gebruik genomen om beter en overzichtelijker te kunnen werken. Er is een nieuwe externe accountant benoemd omdat de gemeente Breda voortaan een goedkeurende verklaring vraagt.

‘Ik hoorde van iemand die door jullie was geholpen, dat de mensen van het Annahuis te vertrouwen waren.’

Het Annahuis is voor haar bestaan volledig afhankelijk van subsidies en giften van derden, in welke vorm dan ook. De stichting wordt door de belastingdienst aangemerkt als een zogenaamde ANBI-instelling.

Voor het Annahuis betekent deze ANBI-status dat over ontvangen

schenken geen schenkbelasting hoeft te worden betaald. Voor geldgevers geeft dit de zekerheid dat hun giften voor de volle honderd procent terecht komen bij de doelgroep. Daarnaast is een gift aan een ANBI-erkende instelling voor een donateur geheel of gedeeltelijk aftrekbaar bij de aangifte inkomsten- en/of vennootschapsbelasting. Bij een schriftelijk vastgelegde periodieke gift is er zelfs geen drempel en is de hele gift aftrekbaar.

Tevens functioneert de ANBI-status als een soort keurmerk, omdat de instelling dan aan een aantal voorwaarden voldoet. Sommige fondsen eisen om die reden zelfs een ANBI-erkenning.

Namens het bestuur, beroepskrachten, vrijwillige medewerkers en in het bijzonder onze bezoekers, bedanken we alle donateurs van harte voor hun financiële steun.

Uit het stageverslag van Helène: 'Ik heb inzicht gekregen in het doel van een workshop: mensen gevoel van eigenwaarde laten voelen/herkennen, leren buiten de eigen wereld te kijken, in perspectief leren zien. In de workshop wordt ingesprongen op de actualiteit. Het is een middel om een diepere laag te bereiken en mensen elkaar met andere ogen te leren zien. Deelnemers zeggen zelf dat ze het fijn vinden om dieper op zaken in te gaan en dat gericht te doen.'

De inkomsten 2016 zijn, in vergelijking met voorgaande jaren, als volgt verdeeld:

Financiële bronnen	2016		2015	2014	2013
Gemeente Breda	€ 75.982,59	(37%)	42%	38%	25%
R.K. Congregaties	€ 18.598,77	(9%)	4%	16%	4,4%
R.K. Instellingen	€ 21.854,40	(11%)	8%	7%	10,6%
Diverse Landelijke Instellingen	€ 78.000,00	(38%)	28%	32%	36%
Diversen	€ 1.292,00	(1%)	3%	2%	12%
Particulieren	€ 1.276,00	(1%)	2%	2%	2%
Protestantse Instellingen	€ 5.222,70	(3%)	2%	3%	10%
Reserves	€ 0,00	(0%)	11%	0%	0%
Totaal	€ 202.226,96	(100%)	100%	100%	100%

Voor een uitgebreider overzicht van de financiën kunt u terecht op www.annahuis.nl.

Foto rechts: Ex-zwerfjongeren Rick en Iesha waren erg onder de indruk van dit weesmeisje uit Rwanda dat dankzij een zelfhulpgroep haar eigen kapsalon is gestart.

Colofon

Staf van het Annahuis

Dorothe IJsseldijk | d.ijsseldijk@annahuis.nl

Sylvia Vrins | s.vrins@annahuis.nl

Naomi van Berkel | n.vanberkel@annahuis.nl

Foto's

Ron Magielse | foto blz. 4

Stefany Karghoti | foto blz. 17

Marjan van der Lingen | foto's blz. 21, 35

Ingeborg Koekkoek | foto's blz. 26, 27, 32

Archief Annahuis | overige foto's

Vormgeving

iV3 innovatie

Deze uitgave van het jaarverslag 2016 verschijnt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Stichting Annahuis, Diaconaal Centrum Breda.

*Ik heb alles,
wat moet ik nog
meer verlangen?*

Annahuis

Diaconaal Centrum Breda

A Haagweg 3
4814 GA Breda
T 076 521 7964
F 076 513 9651
W www.annahuis.nl
B NL79 INGB 0007 4088 16

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*
ANBI